

[Aksel Larsen.]

strækkelige, hvorfor kommer man saa ikke med andre Sætsler, naar man endelig vil lovgive om dette Forhold?

Det ærede Medlem Hr. Prieme kan ikke lide, at jeg herfra angriber Sukkerkapitalen, og det skal være ham vel undt, at han vil slaa sig til Ridder som dens Forsvarer. Jeg vil imidlertid fortsætte med at tale om den Statsstøtte, der ydes til Sukkeraktionærene, fordi det er en Kendsgerning, at Sukkerordningen, saa længe vi har haft den, og ogsaa det Forslag, der foreligger nu, garanterer Sukkeraktionærene et Udbytte paa mindst 4, højst 6 pCt. af den i Fabrikken investerede Kapital. Det drejer sig altsaa her om statsgaranteret Udbytte til de Kapitalister, der i Aarenes Løb har tjent flest Penge her i Landet, og det kan det ærede Medlem Hr. Prieme ikke bestride.

Det ærede Medlem mener, at Aktionærenes Udbytte ikke er ret stort, det er højst 3 pCt. af de Penge, de har anbragt i Fabrikkerne. Det ærede Medlem tager fejl. Sukkerfabrikkernes Aktiekapital er 22½ Mill. Kr., og af dette Beløb faar Aktionærene 6 pCt. aarligt. De har imidlertid ikke indbetalt alle disse Penge. Nu mener det ærede Medlem vel, at naar der findes Reserverfond, Ekstrareserverfond, Udbytteudligningsfond og Dispositionsfond i Sukkerfabrikkerne, skal Aktionærene ogsaa være berettigede til at faa Udbytte af dem, men det Regnestykke har man dog andre Steder ikke dristet sig til at opstille, saa jeg tror, det ærede Medlem hellere skulde lade være med sit Forsøg paa at halvere Procenterne paa den Maade.

Man bør derimod erindre, at Sukkerfabrikkerne som Aktieselskab blev startet i 1872 med en Aktiekapital paa 4 Mill. Kr. I 1883 udvidede man med 6 Millioner, hvoraf de gamle Aktionærer fik Forkøbsret til 3 Millioner til Kurs 110, skønt Dagskursen var 133. I 1909 udvidedes Aktiekapitalen igen med 5 Mill. Kr., som de gamle Aktionærer fik overladt til Parikurs, skønt Kursen før Emissionen var 287 og efter Emissionen var 235. I 1912 udvidede man paa ny med 7½ Mill. Kr., som de gamle Aktionærer fik overladt til en Kurs af 150, men efter Emissionen var Kursen paa den nye, forøgede Aktiekapital 274. Ved alle de Lejligheder, hvor Kapitalen udvidedes, forærede man Aktionærene et kolossalt stort Beløb, som de derefter var berettigede til at faa Udbytte af.

Udbyttet har i Aarenes Løb været svingende mellem 6 og 30 pCt. Alene siden 1900 har Sukkerfabrikkernes Aktionærer

faaet udbetalt 81 Mill. Kr. i Udbytte, og det Beløb, de reelt højst har indbetalt paa deres Aktier, er 14 Mill. Kr. Jeg synes egentlig, man har Lov til at tale om Udbytning her og ogsaa Lov til at anbefale at gaa den Vej; det ærede Medlem Hr. Prieme var saa forskrækket ved Tanken om, nemlig ekspropriere alle disse Værdier med den Motivering, at nu har disse Kapitalister tjent tilstrækkeligt paa at brandskatte Befolkningen, Forbrugerne saavel som Dyrkerne. Tilmed ligger det saadan, at hvis vi ikke havde haft Sukkerordning med det statsgaranterede Udbytte, vilde Sukkeraktiernes Kurs ikke i Øjeblikket være omkring 120, men ligge langt lavere. Kursen retter sig efter det Udbytte, der udbetales, og det, der kan forventes i nærmest følgende Aar.

Af alle disse Grunde er vi imod Sukkerordningen, man skulde hellere gribe ind over for den private Kapital paa dette samfundsmæssigt vigtige Felt. Men samtidig er vi imod den af andre Grunde, og det ærede Medlem Hr. Hauge har været saa elskværdig at levere mig nogle Argumenter. Det ærede Medlem siger, at hvis denne Sukkerordning ikke gennemføres, gaar Sukkerroeavlingen her i Landet i Staa, saa bliver der ikke produceret indenlandsk Sukker, og saa kommer vi til at betale Verdensmarkedets høje og stigende Priser. Hvis det er Tilfældet, at Verdensmarkedets Priser er høje og stigende, vil det godt kunne betale sig at producere Sukker i Konkurrence med disse stigende Priser. Dernæst, som jeg paapegede i Lørdags, og som det ærede Medlem Hr. Hauge forsigtigvis ikke kom ind paa, er Sukkeret herhjemme ikke blot beskattet med de 8 Mill. Kr., Sukkerordningen andrager, men med 30 Mill. Kr., og vil man i Stedet for at forlænge Sukkerordningen afskaffe hele den indirekte Beskatning paa Sukker og Sukkervarer, vil det være muligt at nedsætte Prisen i Detailhandelen og sikre Detailhandlerne en rimelig Fortjeneste og betale ordentlige Priser til Dyrkerne. Jeg har intet imod, at man sikrer Dyrkerne bestemte Priser, naar det er nødvendigt, og jeg kan tænke mig, at det er nødvendigt, men jeg er imod, at man i dette som i alle andre Forhold lovgiver til Ugunst for Arbejderne og Forbrugerne.

Man gør det specielt tydeligt i denne Sag, hvor man statsgaranterer Aktionærenes Aarsudbytte og fastlægger en bestemt Betaling til Sukkerroeavlerne, til Landbruget, men ikke har en eneste Sætning i Loven om, hvad Arbejderne skal have i Løn. Naar man kan regulere paa de andre to